

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

8 NOVEMBER 1995

VERSLAG

— van het Rekenhof —

**over het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende
de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996**

REKENHOF

N 14-1.210.153 B1

Brussel, 3 oktober 1995

Mijnheer de Voorzitter,

Naar aanleiding van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996, doet het Rekenhof u hierbij zijn verslag met commentaar en opmerkingen geworden.

Op last :
De Hoofdgriffier,
F. VAN DEN HEEDE

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,
J. VAN de VELDE

Aan de heer Voorzitter van de Vlaamse Raad

**VERSLAG VAN HET ONDERZOEK VAN DE
ONTWERPBEGROTING
VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
VOOR 1996**

Dit verslag is door de Nederlandse Kamer van het Rekenhof vastgesteld
in haar zitting van 7 november 1995

INHOUD

	pagina
HOOFDSTUK 1 - ALGEMENE BESCHOUWINGEN.....	5
HOOFDSTUK 2 - MIDDELENBEGROTING	13
HOOFDSTUK 3 - ALGEMENE UITGAVENBEGROTING.....	16
HOOFDSTUK 4 - ADMINISTRATIEVE BEGROTING.....	31
HOOFDSTUK 5 - ALGEMENE TOELICHTING.....	37
BIJLAGE - LIJST VAN MATERIELE OPMERKINGEN	39

HOOFDSTUK 1 - ALGEMENE BESCHOUWINGEN

1. Begrotingsvoorstelling, -indeling, -structuur en toelichting

Het Rekenhof heeft de begroting 1996 van de Vlaamse Gemeenschap getoetst aan de principes van de programmabegroting, die met de wet van 28 juni 1989 werd ingevoerd.

1.1. De verantwoordingen

De verantwoordingen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap beantwoorden nog steeds niet aan de voorwaarden bepaald bij artikel 13 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit. Zij moeten bestaan uit nota's met :

- de uiteenzetting van de algemene beleidslijnen van het departement;
- de vermelding van de toegewezen opdrachten per organisatie-afdeling;
- de uiteenzetting per programma van de nagestreefde doelstellingen en de aan te wenden middelen om die te verwezenlijken.

Betere verantwoordingen geven de leden van de Vlaamse Raad meer inzicht in de geplande activiteiten. Bovendien laten zij een meer objectieve meting van het resultaat van het overheidsoptreden door het Rekenhof als externe controleur toe. Aldus beschouwd vormen zij een aanzet tot een beheerscontrole, waarmee het Rekenhof bij motie van de Vlaamse Raad¹ werd belast.

¹ Vlaamse Raad, Stuk 22 (1992-1993) - nr. 3 van 3 maart 1994.

De verantwoordingen moeten zoveel mogelijk concrete en kwantitatieve informatie bevatten over :

- de doeleinden en te verwachten realisaties;
- de ingezette middelen;
- de realisaties van activiteiten van de vorige jaren en prognoses voor de volgende jaren (meerjarenplanning).

In die zin opgesteld zouden de verantwoordingen zeer dicht aansluiten bij de doelmatigheidsanalyses en prestatiebegrotingen, die door de Vlaamse regering in 1992 werden opgestart (de zogenaamde. proeftuinen). Het verwerken van de resultaten van die prestatiebegrotingen in de verantwoordingen zou reeds tot een kwalitatieve verbetering ervan kunnen leiden.

1.2. De programmastructuur

Het Rekenhof wijst er op dat de keuze van de Vlaamse Gemeenschap om in haar begroting één interdepartementaal bestaansmiddelenprogramma (OA 99, PR 10, 18.050,7 miljoen BEF) op te nemen niet in overeenstemming is met de doelstellingen van de begrotingshervorming van 1989.

In principe dienen in iedere organisatie-afdeling één bestaansmiddelen- en één of meer activiteitenprogramma's te worden onderscheiden. De bestaansmiddelenprogramma's groeperen de algemene of vaste kosten (personeel, informatica, kantoorbehoeften, ...) die aan verscheidene activiteitenprogramma's worden toegewezen. De activiteitenprogramma's omvatten alle uitgaven, met uitsluiting van de algemene kosten die specifiek zijn voor activiteiten van de organisatieafdeling in kwestie. Het verdient dan ook aanbeveling de algemene kosten zoveel mogelijk aan de activiteitenprogramma's toe te wijzen, althans in de mate dat zij bijdragen tot de verwezenlijking ervan.

1.3. De meerjarenraming

De meerjarenraming is een noodzakelijk complement van de programmabegroting.

Zoals blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden bij de wet van 28 juni 1989 beoogde de wetgever een meerjarenraming op twee niveaus : een algemene meerjarenraming in de algemene toelichting en een raming per programma voor het jaar N, N-1, N-2, N+1 en N+2 in de algemene uitgavenbegroting ².

Zoals voor de begroting 1995 bevat de algemene toelichting bij de begroting 1996 van de Vlaamse Gemeenschap enkel een overzicht van de kredieten per basisallocatie over de periode van 1994 tot 1996. Op termijn zou er in de middelen- en algemene uitgavenbegroting een meerjarenraming dienen te worden opgenomen.

De meerjarenbegroting verstrekt een globaal inzicht in de evolutie van de programma's over verscheidene jaren en maakt een betere evaluatie van de beleidskeuzen door de Vlaamse Raad mogelijk. Het is dus van essentieel belang dat de Vlaamse Gemeenschap bij de opmaak van de initiële begroting een meerjarenraming opstelt.

1.4. De afwijkende decretale machtigingen tot herverdelingen en verdeling van provisionele kredieten

Jaarlijks bevat de begroting machtigingen (artikelen 41 tot en met 54 in de algemene uitgavenbegroting 1996), aan de regering voor de overschrijving van kredieten tussen verschillende programma's, voor de overschrijving binnen dezelfde programma's zonder onderwerping aan de procedure tot het bekomen van de conformiteitsmotie van de Vlaamse Raad, en tot verdeling van provisionele kredieten. Het gebruik van die techniek is echter in strijd met het concept van de programmabegroting. Het vormt een uitholling van de begrotingsbevoegdheid van de Vlaamse Raad zoals vastgelegd in de artikelen 12 en 15 van de ge-

² Verslag namens de Commissie voor de Financiën uitgebracht door de heer POULLET - Doc. Senaat, nr. 628-2 (1988-1989), blz. 8 en 9.

coördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit en een inbreuk op de artikelen 174 en 180 van de Grondwet.

Zo zijn de bedragen die maximaal herverdeeld kunnen worden ingevolge deze machtigingen aanzienlijk :

binnenin eenzelfde <u>programma</u> :
2.393,4 miljoen BEF niet-gesplitste kredieten
over verschillende <u>programma's</u> :
56.997,4 miljoen BEF niet gesplitste kredieten (NGK);
43,0 miljoen BEF gesplitste vastleggingskredieten (GVK);
20,0 miljoen BEF gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK);
9.435,6 miljoen BEF provisionele (niet-gesplitste) kredieten
<u>811,0 miljoen BEF</u> provisionele (gesplitste ordonnancerings)kredieten
67.307,0 miljoen BEF

De vaak aangehaalde soepelheid die ingeroepen wordt voor deze kredietoverschrijvingen kan moeilijk als argument gebruikt worden voor de uitholling van de programmastructuur van de begroting.

1.5. De fiscale uitgaven

Wat de fiscale uitgaven betreft, is een volledige inventaris gevoegd bij de middelenbegroting. De toewijzing van de fiscale uitgaven afzonderlijk aan de programma's van de algemene uitgavenbegroting werd nog niet verwezenlijkt. Artikel 13 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit bepaalt nochtans dat de verantwoording van de algemene uitgavenbegroting de uitsplitsing van de inventaris van de fiscale uitgaven over de verschillende programma's dient te bevatten en aldus dient te preciseren in welke mate die fiscale uitgaven bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen van elk programma.

2. De norm

2.1. De algemene toelichting bij de ontwerpen van de middelen- en algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 bevestigt nogmaals het bestaan van de “nieuwe” lange termijnnorm, de meesternorm, die de regering zich sinds 19 mei 1993 heeft opgelegd. De Vlaamse regering heeft daarenboven aanvaard dat haar norm jaarlijks door de Hoge Raad voor Financiën wordt geëvalueerd.

Volgens de Hoge Raad voor Financiën zou het maximaal toelaatbaar tekort voor 1996 niet hoger mogen liggen dan 25,2 miljard BEF, rekening houdend met het feit dat de Vlaamse Gemeenschap het tijdstip van haar schuldstabilisatie in het jaar 2010 situeert in plaats van in het jaar 2000, het einde van de in de financieringswet voorziene overgangperiode, wat de andere deelgebieden overigens wel doen. Hierdoor wordt een jaarlijkse constante groeivoet van kredieten, zonder een plotselinge daling ervan in het jaar 2000, mogelijk. Het feit dat de Vlaamse regering kiest voor een relatief lage groei van de uitgavenkredieten komt erop neer dat zij zichzelf een bijkomende besparing oplegt voornamelijk omdat de als gevolg van het Sint-Michielsakkoord extra vrijgekomen middelen ten gunste van de Vlaamse Gemeenschap, niet volledig worden opgebruikt.

De begroting van de Vlaamse Gemeenschap mag - ten einde een schuldstabilisatieratio³ van ongeveer 30 % te bereiken in het jaar 2010 - voor het jaar 1996 toenemen met 1,34 % bovenop de inflatie (die voor 1996 op 1,6 % wordt geschat), volgens de meesternorm, waarin de verbintenismogelijkheden (de zgn. beleidskredieten) centraal staan. De stijging mag 1,9 % bedragen volgens de norm van de Hoge Raad voor Financiën, die weliswaar slaat op de gecorrigeerde primaire uitgaven.

De regering stelt bij haar ontwerp-begroting 1996 een toename van de beleidskredieten met 6,7 miljard BEF ten opzichte van 1995 voor. Daar de toelichting bij de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 1995 evenwel uiterst fragmentarisch

³ De schuld uitgedrukt in percentage van de middelen.

is en geen overzicht van de beleidskredieten omvat, is een toetsing aan het aangepaste beleidskredietenniveau dan ook uiterst riskant en in dit korte tijdsbestek onmogelijk. De toelichting bij de initiële begroting 1995 daarentegen maakt melding van 495.939,8 miljoen BEF beleidskredieten. De toelichting bij de voorliggende begroting 1996 bevat 507.205,3 miljoen BEF beleidskredieten, overeenkomend met een toename van 2,27 %, wat binnen de meesternorm zou blijven (1,34 % groei en 1,6 % inflatie). Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 zijn de beleidskredieten met 11,2 miljard BEF toegenomen.

De Hoge Raad voor Financiën-norm stelde voor 1995 en 1996 een maximaal totaal gecorrigeerd primair uitgavenniveau vast van respectievelijk 499,8 en 514,7 miljard BEF, wat neerkomt op een stijging voor 1996 van globaal 3 %.

2.2. Bij de toetsing van de ontwerp-begroting 1996 aan de in de toelichting weergegeven normberekening valt op hoe weinig informatieverstrekkend en gedetailleerd deze is. Wat de weergegeven bedragen betreft kan de volledigheid niet worden nagegaan daar geen relevante informatie wordt verstrekt omtrent de samenstelling van de componenten van de norm.

Zo dient het totaal der niet-gesplitste kredieten dat in aanmerking komt voor de berekening van de norm (NGK) ook het bedrag van de bijzondere overdrachten⁴ vanuit 1995 (te fusioneren kredieten) te omvatten en moet dat totaal noodzakelijkerwijze groter zijn dan het enkele bedrag van 506.155,9 miljoen BEF dat voorkomt in de begrotingstabel onder het geheel der niet-gesplitste kredieten.

Bij de aftrekpost intresten is het onduidelijk hoe het bedrag van 20.764,1 miljoen BEF is samengesteld, en welke uitgaven onder “intrestsubsidies” vallen en waarom deze in die post niet mogen begrepen zijn. De begroting bevat immers in haar geheel voor 22.175,9 miljoen BEF kredieten bestemd voor intrestbetalingen verdeeld ten belope van 12.765,3 miljoen BEF over programma 24.40 (rechtstreekse schuld), ten belope

⁴ Uiteraard gaat het om een raming van deze overdrachten.

van 9.119,5 miljoen BEF over programma 24.80 (indirecte schuld) en tenslotte ten belope van 291,1 miljoen BEF over andere diverse programma's.

Een zelfde opmerking geldt voor de aflossingen. Het in de toelichting opgenomen bedrag van 7.420,7 miljoen BEF, staat in contrast tot het geheel van de bedragen voorzien op basisallocaties die bestemd zijn voor kapitaalaflossingen, te weten 12.728,8 miljoen BEF, waarvan 7.256,4 miljoen BEF op programma 24.80 (indirecte schuld) en de overige 5.472,4 miljoen BEF op de programma's 26.10 (gebouwen), 44.50 (algemeen kunstbeleid) en 53.10 (lokale en regionale besturen). In laatst genoemd programma is een aanzienlijk bedrag aan aflossingslast opgenomen (basisallocatie 61.01), te weten 4.720 miljoen BEF bestemd voor de betaling in hoofdsom aan het Gemeentekrediet van de bij deze instelling geprefinancierde trekingsrechten (investeringsfondsen). Uit de toelichting valt niet af te leiden of dit bedrag wel of niet in de normberekening werd opgenomen. Overigens maakt de toelichting melding van "dotaties rentelasten" bij de basisallocatie 43.04 (gemeentefonds (decreet 31 juli 1990)) van dit programma. De vraag stelt zich of deze uitgave (41.026,1 miljoen BEF) niet dient voor te komen in het horizontaal programma "F" (en dus eventueel voor de normberekening), indien toch gekozen wordt voor volledigheid.

Er kan ook worden vastgesteld dat niet alle in de begroting gegeven machtigingen in de norm zijn opgenomen. Zo ontbreken de machtigingen ten gunste van Film in Vlaanderen, het Vlaams Sociaal Impulsfonds, het Vlaamse Landbouwinvesteringsfonds, de Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing, het Minafonds, het Vlaams Woningfonds (leningsmachtiging), het Vlaams Infrastructuurfonds, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand en het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams Brabant. Op een totaal van 25 in de begroting opgenomen machtigingen komen er 9 niet voor in de norm, wat overeenkomt met een bedrag van 50.046,9 miljoen BEF. Een dergelijke handelwijze betekent een aanzienlijke uitholling van het normconcept. Het in de normberekening opgenomen bedrag van 25.834,3 miljoen BEF geeft dus niet de volledige in de begroting toegestane machtigingen weer. Zoals de norm oorspronkelijk werd opgevat - in de periode na het Sint-

Michielsakkoord - dient deze "... alle vastleggings- en/of leningsmachtigingen die voorkomen in de decreetbepalingen van de Algemene Uitgavenbegroting" te bevatten.

Omgekeerd is het ook merkwaardig vast te stellen dat in de norm een vastleggingsmachtiging werd opgenomen ten bedrage van 700 miljoen BEF (administratief complex Brussel-Noord) waartoe in het corpus van het ontwerp begrotingsdecreet geen machtiging werd gegeven. Ten aanzien van de volledigheid van de norm is het de vraag of niet de volledige waarde van het administratief complex Brussel-Noord dient te worden verrekend in de norm.

Zo rijst ook twijfel over de inhoud van de rubriek vereffeningskredieten die de kredieten omvat waarmee voorheen toegestane machtigingen dienen betaald te worden. In de meeste gevallen gaan deze vereffeningskredieten op in de volledige dotatie van de desbetreffende instelling. Het ware correcter indien deze vereffeningskredieten als dusdanig identificeerbaar zouden zijn.

Tenslotte wordt de aandacht nog gevestigd op het feit dat de norm zoals weergegeven in de algemene toelichting blijkbaar geen rekening houdt met volgende elementen die wel zouden moeten opgenomen worden op basis van het in 1993 uitgewerkte concept :

- de variabele kredieten;
- de kredieten voor de uitwinning van de verleende waarborgen;
- de dotatiekredieten bestemd voor de DAB's en instellingen van openbaar nut (A);
- een vast percentage van de kredieten voor waarborgverleningen;
- de volledige uitgaven van de DAB's en instellingen van openbaar nut (A) voor zover het geen uitgaven betreft bestemd voor de betaling van intresten en/of aflossingen, voor uitvoering van verleende waarborgen of vereffeningen van ten laste van vastleggingsmachtigingen aangegane verplichtingen.

De ontvangsten worden zelfs niet betrokken bij de normberekening hoewel dit essentieel is om het maximaal genormeerd tekort vast te stellen.

HOOFDSTUK 2 - MIDDELENBEGROTING

2.1. Corpus

Artikel 11

Gelet op artikel 172 van de Grondwet dat bepaalt dat geen vrijstelling of vermindering van belasting kan worden ingevoerd dan door een wet, dienen de niet-invorderbare heffingen door de decreetgever nominatief te worden gestemd. De redenen voor deze niet-invordering moeten in de toelichting worden vermeld.

2.2. Tabel

OA 51, PR 80, artikel 86.04 - administratie economie, heraanwending van activa, terugbetaling van activa en onterecht verleende steun in het kader van de economische wetgeving (1.000 miljoen BEF)

Artikel 29 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, richt een organiek fonds in waarbij de ontvangsten met betrekking tot de activa overgedragen in uitvoering van artikel 55, § 4, van de financieringswet van 16 januari 1989, door de Nationale Maatschappij voor de Herstructurering van de Nationale Sectoren toegewezen worden aan sommige uitgaven die voortvloeien uit de financieringswet.

Artikel 91 van het ontwerpdecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 wijzigt artikel 29, § 3, van voornoemd decreet, door de uitgave

(recyclage) nu te bestemmen in verband met het economisch, technologisch en tewerkstellingsbeleid.

Derhalve voorziet de administratieve begroting 1996 op :

OA 51, PR 80, BA 01.90 (aanwending van recyclagegelden bestemd voor onderzoek en ontwikkeling) 200 miljoen BEF (VRK), en op

OA 51, PR 80, BA 01.91 (aanwending van recyclagegelden bestemd voor tewerkstelling) 800 miljoen BEF (VRK).

Hierbij aansluitend vindt men in de middelenbegroting in OA 51, PR 80, het artikel 86.04 (Terugbetaling van activa en onterecht verleende steun in het kader van de economische wetgeving).

Artikel 55, § 4, van de financieringswet - samengelezen met de andere paragrafen - regelt de overdracht van financiële activa vanuit de Nationale Maatschappij voor de Herstructurering van de Nationale Sectoren naar (voor het Vlaams Gewest) het FNSV (nu Gimvindus). Gimvindus diende sommige activa ter “recyclering” (tegeldemaking) en de opbrengst over te maken aan het Vlaams Gewest.

Nochtans werden de overheidsmiddelen die destijds ten onrechte werden verstrekt aan de NV Beaulieu, uitgekeerd via de NV SOCOBESOM, een volle dochter van de NIM. Derhalve valt deze transactie niet in het toepassingsgebied van vermeld artikel 55, § 4, dat uitsluitend betrekking heeft op de Nationale Maatschappij voor de Herstructurering van de Nationale Sectoren. De transactie kan dus niet op het organiek fonds, ingesteld door artikel 29 van het voornoemd decreet van 21 december 1990, worden aangerekend.

2.3. Bijlage - Inventaris van de schulden van de Vlaamse Gemeenschap

De bijlage bij de middelenbegroting geeft de samenvatting van de totale schuld op 30 juni 1995. Om te voldoen aan artikel 49, § 8, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten dient een staat over de totale uitstaande schuld op 31 december van de laatste drie jaren te worden toegevoegd.

HOOFDSTUK 3 - ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

3.1. Corpus van het ontwerpdecreet

Artikel 8, e - gebruik van betaalkaarten voor dienstreizen in het buitenland

Het Rekenhof wijst erop dat een gelijkaardige bepaling bij het ontwerp van tweede aanpassingsblad 1995 werd opgenomen en bij amendement door de regering werd ingetrokken.

Artikel 12 - wijziging van basisallocaties in verschillende begrotingsjaren

Voor een vlotte informatica-technische verwerking van de transcodificaties is het aangewezen dat jaarlijks een lijst van de oorspronkelijke en nieuwe basisallocaties zou worden overgelegd aan het Rekenhof.

Artikel 13 - subsidies

OA 61, PR 20 (natuur), BA 33.01 (1 miljoen BEF NGK) en OA 61, PR 30 (bos en groen), BA 33.03 (2,5 miljoen BEF NGK)

Krachtens het specialiteitsprincipe van de begroting dient de eigenheid en het specifieke voorwerp van de subsidie, vermeld in het programma 61.20 (natuur), onderscheiden te worden van de toelage, vermeld in het programma 61.30 (bos en groen). Dat onderscheid dient duidelijk in de libellé van de basisallocatie in de administratieve begroting en in de bewoordingen van artikel 13 van de algemene uitgavenbegroting tot uiting te komen. Vooral de libellé in het programma 61.30, BA 33.03 is te vaag om dat onderscheid te maken.

Toe te voegen basisallocaties :

OA 43, PR 10, BA 33.32, Subsidie aan de VZW JINT coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking (10 miljoen BEF NGK). Het decreet van 23 maart 1994 houdende regularisatie van de toetreding van de Vlaamse regering tot verenigingen zonder winstoogmerk bevat geen decretale basis voor deze subsidie.

Te schrappen basisallocaties :

OA 13, PR 10, BA 41.03, Dotatie aan de Vlaamse Raad voor het Wetenschapsbeleid (9,2 miljoen BEF NGK), is gereguleerd bij decreet van 15 december 1993 betreffende de oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid.

OA 13, PR 20, BA 41.04, Speciale fondsen voor onderzoek aan universitaire instellingen (571,4 miljoen BEF NGK) en BA 41.07, Uitgaven met betrekking tot onderling overlegde programma's (602,6 miljoen BEF NGK), zijn gereguleerd bij artikel 168 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

OA 41, PR 60, BA 33.01, Subsidies aan organisaties, instellingen en instituten voor maatschappelijk opbouwwerk (152,1 miljoen BEF NGK) is gereguleerd bij decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk.

OA 41, PR 70,

- BA 33.04, Subsidies aan erkende centra en samenwerkingsinitiatieven in het kader van het algemeen welzijnswerk (1.309,8 miljoen BEF NGK), is gereguleerd bij decreet van 24 juli 1991 betreffende het algemeen welzijnswerk;

- BA 33.26, Subsidie aan het georganiseerd vrijwilligerswerk in het kader van de welzijns- en gezondheidssector (15,2 miljoen BEF NGK), werd geregulementeerd bij decreet van 23 maart 1994 betreffende het georganiseerd vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

OA 44, PR 20, BA 33.28, Subsidies aan de kunstencentra (104,6 miljoen BEF NGK), is geregeld bij decreet van 27 januari 1993 betreffende de podiumkunsten.

OA 63, PR 10, BA 33.03, Subsidie aan de VZW Vlaamse Stichting Verkeerskunde (7 miljoen BEF NGK), is geregulementeerd bij decreet van 21 maart 1990 houdende oprichting van een Vlaamse Stichting Verkeerskunde.

Artikel 23 - Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

Het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap is gemachtigd in 1996 voor maximum 798,5 miljoen BEF vastleggingen te verrichten met het oog op het toekennen van toelagen voor aankoop, bouw, verbouwingswerken, uitrusting en apparatuur betreffende voorzieningen die in het kader van de programmatie ter zake hiervoor in aanmerking komen.

Het Rekenhof merkt op dat de desbetreffende programmatie afloopt op 1 januari 1996 (artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1994 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 1993 tot vaststelling van de programmatie voor de voorzieningen op het vlak van de sociale integratie van personen met een handicap) en voor zover bekend er nog geen advies van het Fonds met betrekking tot een nieuwe programmatie werd uitgebracht. Het is het Rekenhof evenmin bekend of er desbetreffend een fysisch programma bestaat op grond van geïnventariseerde behoeften.

De leden van de Raad zouden moeten worden geïnformeerd over de berekeningsgronden van de vastleggingsmachtiging, d.w.z. het programma voor de komende jaren.

Artikel 75

Dit artikel machtigt de minister bevoegd voor Openbare Werken ertoe, binnen de perken van de begroting, het Vlaams aandeel in de herstelling van de oevers van de Westerschelde, wegens de versnelde inscharing ingevolge baggerwerken, en in uitvoering van het verdiepingsprogramma 48'/43'/48' van de Westerschelde, aan te rekenen en te vereffenen ten laste van basisallocatie 54.01 van programma 64.20. Op de betrokken basisallocatie 54.01 van programma 64.20 is er voor 1996 in een vastleggingskrediet voorzien van 1.431,6 miljoen BEF.

Volgens de toelichting bij artikel 5 van het ontwerp van decreet tot goedkeuring van het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de verruiming van de vaarweg in de Westerschelde en van de bijlagen A tot en met G, getekend te Antwerpen op 17 januari 1995, zou het Vlaamse aandeel in de totale kosten van het verdiepingsprogramma 6.328,5 miljoen BEF bedragen, waarvan de betalingen wellicht over verscheidene begrotingsjaren zullen worden gespreid. Het volledige bedrag moet bij het aangaan van de verbintenissen worden vastgelegd, zoals voor gesplitste kredieten wettelijk is voorgeschreven.

Artikel 78

In dit artikel wordt de minister bevoegd voor het vervoer ertoe gemachtigd schadevergoedingen aan derden, voortvloeiend uit de exploitatie van de regionale luchthavens Oostende en Antwerpen, aan te rekenen op basisallocatie 34.01 van het programma 63.40 (algemene infrastructuur en verkeersbeleid). De verwijzing naar dit programma is foutief want deze basisallocatie komt niet voor

in programma 63.40, maar wel in programma 63.30 (regionale luchthavens en vliegvelden).

Uit de administratieve begroting blijkt dat op deze basisallocatie echter geen kredieten meer ingeschreven zijn. De kredieten voor de schadevergoedingen aan derden zijn gecentraliseerd in de DAB VIF.

Het aanrekenen van dergelijke schadevergoedingen op de begroting van de DAB's luchthavens van Antwerpen en Oostende, in plaats van nu op de begroting van de DAB VIF, zou beter overeenstemmen met het beginsel van de specialiteit van de begroting.

Artikel 83

Dit artikel heeft betrekking op afwijkingen van normatieve decretale bepalingen, vervat in het decreet van 27 juni 1990 tot oprichting van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Bijgevolg hoort dit artikel niet thuis in een begrotingsdecreet.

Subsidiair wordt opgemerkt dat het koninklijk besluit nr. 81 van 10 november 1967 werd opgeheven door de reglementering op het voornoemd Fonds (artikel 73, 2°, van het bovengenoemd decreet van 27 juni 1990), en de verwijzing naar dit besluit is dan ook zonder voorwerp geworden.

Artikel 84

Dit artikel machtigt de betaling van de leningen van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) met betrekking tot de lasten van het verleden (overname van de waterzuiveringsinfrastructuur van de ondergeschikte besturen) door het Vlaams Gewest aan de VMM. Op de begroting van de VMM zijn deze ontvangsten (artikel 49.31) en corresponderende uitgaven (artikel 21.11 - 91.11) niet langer ingeschreven. Ten aanzien van deze vaststelling rijst de vraag of het Vlaams

Gewest zou overgaan tot een volledige tenlasteneming en opname in de directe schuld van die leningen.

3.2. De begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer en de instellingen van openbaar nut

Diensten met afzonderlijk beheer

Minafonds

1. Ingevolge de bepalingen van artikel 4.4 van de beheersovereenkomst d.d. 22 mei 1995 wordt op de begroting een vastleggingskrediet van 466,9 miljoen BEF voorzien voor een kapitaalverhoging van de VMH (artikel 3.8). Anderzijds wordt 1 miljard BEF ingeschreven als ontvangst ingevolge kapitaalvermindering van de VMH (artikel 1.15). De toelichting verstrekt hierover geen nadere informatie.
2. Er is een inconsequentie met betrekking tot de overdrachten van kredieten binnen de Minafondsbegroting :
 - op het Minafonds worden de ordonnanceringskredieten in de praktijk ten belope van de genomen vastleggingen zonder beperking in de tijd overgedragen;
 - artikel 90 van het corpus van het ontwerp voorziet anderzijds een afwijking van artikel 35 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit met betrekking tot artikel 3.7 van de Minafondsbegroting (ordonnancerings- en vastleggingskredieten);
 - artikel 3.17 van de Minafondsbegroting zelf voorziet in een “overdracht naar 1997” ten belope van 500 miljoen BEF ordonnanceringskredieten,

zonder dat er blijkbaar vastleggingskredieten bestonden. Deze situatie is op zichzelf onbegrijpelijk; het in een apart artikel onderbrengen van overdrachten is eveneens ongewoon. Het is aangewezen een eenduidig systeem inzake overdrachten toe te passen.

3. Vermits het vastleggingsniveau, wat het Minafonds betreft, slechts genormeerd werd na het sluiten van het Aquafin-contract, waarvoor geen globale vastlegging werd genomen of vastleggingsmachtiging werd verleend (dit gebeurde evenmin met betrekking tot de bij de Europese Investeringsbank afgesloten lening), blijft de uit deze debudgettering voortvloeiende stijgende uitgavenstroom de facto buiten de norm. Met andere woorden, de norm volgt de uitgavenstroom in plaats van omgekeerd.
4. Vermits de niet-gebruikte ordonnanceringskredieten ten belope van de genomen vastleggingen zonder tijdsbeperking worden overgedragen, ontstaat er een verdoken kredietmassa, die tijdens het jaar van aanwending, een “onvoorziene” verzwaring op de kas van het fonds kan teweegbrengen.

Het saldo van deze kas vormt een ontvangst voor het volgende begrotingsjaar in de Minafondsbegroting, wat een vermenging van thesaurie en begrotingsmiddelen betekent. De totaliteit der beschikbare middelen (d.w.z. kas-saldo en nieuwe ontvangsten), staat weliswaar tegenover de nieuwe ordonnanceringskredieten, maar volstaat niet om de overdrachten van oude, ongebruikte, ordonnanceringskredieten, die niet in de begroting zijn opgenomen, te dekken.

Volgens de huidige toepassing van de meesternorm op het Minafonds zouden de nieuw ingeschreven verbintenissenplafonds gelijk met de nieuwe middelen (voornamelijk heffingen), evolueren. Hierdoor wordt een verdere ontsporing uitgesloten, maar wordt het liquiditeitsprobleem dat uit het verleden stamt niet verholpen.

Te gelegener tijd zullen de dotaties moeten worden verhoogd om eventuele kastekorten te dekken. Bijgevolg heeft het weinig zin, zoals in recente begrotingsjaren het geval was, de dotaties te verminderen naar rato van de toevallige beschikbaarheid van overgedragen kassaldi, aangezien deze op zich al ontoereikend zijn ter dekking van de verbintenissen van het verleden.

Het is aangewezen dat de ordonnanceringskredieten niet langer zonder beperking zouden worden overgedragen, maar dat desgewenst nieuwe ordonnanceringskredieten op de Minafondsbegroting zouden ingeschreven worden.

Tenslotte zou de begroting transparanter worden en meer informatie verschaffen indien bij de cijfergegevens nadere uitleg zou worden verschaft (berekening van het saldo, toepassing van de norm, toelichting bij de overdrachten).

5. Het zou de specialiteit van de begroting ten goede komen indien de uitgaven voor de statutaire VMM-personeelsleden, betaald via de werkingsdotatie op het Minafonds, die kosteloos ter beschikking gesteld zijn van de NV Aquafin, onder een afzonderlijke post op de Minafondsbegroting (en in tweede instantie op de VMM-begroting) zouden worden ingeschreven. Hierdoor zou de te onderscheiden kostprijs voor de werking van de NV Aquafin en de VMM duidelijker en juister worden afgelijnd.
6. De ordeverrichtingen van de DAB vallen onder de thesaurieverrichtingen en horen niet thuis in de begroting (artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit).
7. Een negatief saldo werd vastgesteld bij de ordeverrichtingen.

Vlaams Infrastructuurfonds (VIF)

1. Terugbetalingen aan de RMT

In het kader van zijn onderzoek naar de vorderingen van de Regie voor Maritiem Transport (RMT) op de federale en gewestelijke overheid, heeft het Rekenhof vastgesteld dat er in het verleden onvoldoende kredieten werden voorzien om deze schuldvorderingen te kunnen vereffenen. De terugbetalingen van het Vlaams Gewest aan de RMT voor het ter beschikking stellen van varend personeel worden gedeeltelijk aangerekend op de algemene uitgavenbegroting en gedeeltelijk op de begroting van het Vlaams Infrastructuurfonds. Het Rekenhof merkt op dat het betreffende krediet op de begroting 1996 van het Vlaams Infrastructuurfonds op p.m. is gesteld (artikel 91.08), ofschoon er nog geen nieuwe regeling met de RMT is uitgewerkt.

Het Vlaams Gewest voorziet bovendien op de begroting van het VIF (artikel 80.22) ook geen ontvangsten meer vanwege de federale overheid voor de ter beschikkingstelling van dienstvaartuigen aan de douane en zeevaartpolitie, ontvangsten waarmee tot nog toe de terugbetalingen aan de RMT werden gefinancierd.

2. Programmastructuur van het VIF

De programmastructuur wordt op twee niveaus miskend.

Op het niveau van de algemene uitgavenbegroting is de dotatie aan het VIF niet ingeschreven op de programma's die betrekking hebben op de wegen (OA 63) en de waterwegen (OA 64), waarvoor ze nochtans zal worden aangewend, maar wel op de algemene uitgaven van de diensten van de Secretaris-generaal (OA 69).

Op het niveau van de DAB VIF is de programmastructuur niet aangehouden. Het Rekenhof heeft deze opmerking reeds eerder op algemene wijze gemaakt ten aanzien van de diensten met afzonderlijk beheer.⁵

De doorzichtigheid, specialiteit en conformiteit met de Benelux - economische classificatie wordt voorts nog geschaad door het samenbrengen van uitgaven waarvoor in de algemene uitgavenbegroting aparte basisallocaties waren voorzien. Zo werden bijvoorbeeld onder post 91.01 van de VIF-begroting, subsidies voor de zeehavens (vroegere basisallocatie 63.14 van programma 64.20) en eigen investeringen van het Vlaams Gewest (vroegere basisallocatie 73.04 en 73.21 van programma 64.20) vermengd.

Instellingen van Openbaar Nut

I. Instellingen van de categorie A zoals bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut

Vlaams Fonds voor de Promotie van de Produkten van de Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserij

In de begroting van het Vlaams Fonds voor de Promotie van de Produkten van Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserij ontbreken volgende begrotingsposten :

bij de uitgaven :

- uitgaven voor de werking van de “Consultatieve Raad voor de Promotie van de Produkten van de Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserij” (artikel 18 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994);

⁵ Vlaamse Raad - Stuk 17 (1992-1993) Nr. 1 van 14 oktober 1993, p. 3 en Stuk 17 (1993-1994) Nr. 1 van 14 oktober 1994, p. 6.

- de uitgavenpost “Algemeen horizontaal programma” van 1995 (91,4 miljoen BEF) dient uitgesplitst te worden in twee posten; van het ingeschreven kredietbedrag is er een gedeelte voorzien voor de VZW Promotie van Vlaamse Landbouw, Tuinbouw en Zeevisserijprodukten.

bij de ontvangsten :

- vrijwillige bijdragen, subsidies en toegewezen gelden (cfr. artikel 14, 4°, van voornoemd decreet).

Bij de ontvangstenzijde is onder post 42.1 “verplichte bijdragen” ingeschreven. Het is onduidelijk of het bedrag van de bijdragen vastgesteld werd na of vóór de aftrek van de directe inningskosten (cfr. artikel 21 van voornoemd decreet).

Bij de uitgavenzijde onderaan staat pro memorie vermeld dat er een reservefonds bestaat voor een bedrag van 105,7 miljoen BEF. Dit reservefonds is gespijsd met door de “sectoren” geïnde bijdragen. Indien deze gelden aangewend worden voor sectoriële programma’s van het Fonds dient er een decretale machtiging te komen.

Grindfonds

De raming van de grindheffingen voor het jaar 1996 werd bepaald zonder dat de produktiequota voor 1996 werden vastgesteld. Het Rekenhof stelt de vraag hoe en op welke gronden die grindheffingen werden geraamd.

*II. Instellingen van de categorie B zoals bedoeld in de wet van 16 maart 1954
betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut*

Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM)

Er is nog steeds geen oplossing gevonden voor de vordering van de VHM op het Vlaams Gewest ten belope van $\pm$ 11 miljard BEF met betrekking tot achterstallige tussenkomsten in de leningslasten van het verleden.

Ook in onderhavig begrotingsontwerp zijn terzake geen kredieten terug te vinden. De afgevaardigde van Financiën merkte in zijn advies bij het begrotingsontwerp 1996 van de VHM op dat indien die vordering uit de rekeningen wordt geschrapt, de VHM in een quasi-failliete situatie terechtkomt, waardoor de mobilisatie van de door de VHM beheerde middelen in het gedrang komt.

III. Instellingen sui generis

Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap

In de toelichting bij het programma 41.50 “Gehandicaptenzorg” wordt gesteld dat de begroting 1996 van het Fonds deficitair is en dat dit deficit kan worden gedragen door de positieve saldi van de vorige jaren zodat de instelling in 1996 “waarschijnlijk” geen financiële problemen zal kennen bij de uitvoering van haar opdrachten.

Het Rekenhof merkt op dat eind 1994 voor 1.850 miljoen BEF overgedragen boni beschikbaar waren. Als begrotingsresultaat voor 1995 wordt een mali van 1.355 miljoen BEF door de instelling vooropgesteld (aangepaste begroting door de Raad van Bestuur op 27 juni 1995 goedgekeurd). Op grond van de eerste ontwerp-begroting van de instelling voor 1996, die uitgaat van een totale dotatie (werkings- en investeringsdotatie en provisioneel krediet) ten belope van 27.266

miljoen BEF, wordt een begrotingstekort van 1.205 miljoen BEF voorgesteld. De instelling zou haar begroting aanpassen, rekening houdend met de uiteindelijk door de Vlaamse regering weerhouden dotaties (26.153 miljoen BEF), voor de vergadering van de Raad van Bestuur van 24 oktober 1995. Bij het stellen van dit verslag beschikte het Rekenhof niet over het aangepaste begrotingsontwerp.

Het verschil tussen de door het Fonds gevraagde en de door de Vlaamse regering toegekende dotatie (1,1 miljard BEF) valt gedeeltelijk maar niet volledig te verklaren door de lagere inschatting van de te verwachten inflatie voor 1996. Waar de initiële begrotingsinstructies uitgingen van 2,4 % werd uiteindelijk 1,6 % inflatie weerhouden bij de definitieve begrotingsopmaak.

Het staat evenwel vast dat de overgedragen boni niet zullen volstaan om alle uitgaven aan te rekenen indien de begrotingen 1995 en 1996 van het Vlaams Fonds volledig zouden worden uitgevoerd. Het is duidelijk dat voor de begroting 1997 ofwel de dotatie aanzienlijk zal moeten toenemen en/of de uitgavenmechanismen zullen moeten worden geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd. Een budgettair beleid op middellange termijn moet worden uitgewerkt in functie van de doelstellingen inzake het gehandicaptenbeleid in de Vlaamse Gemeenschap.

Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM)

1. De begroting en de beheersovereenkomst

De begroting van de VVM alsook de beheersovereenkomst met het Vlaams Gewest zijn bij onderhavig ontwerp niet bijgevoegd (artikel 38 van het decreet tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij).

2. Invoering van een nieuwe dotatie

Uit artikel 13 van het ontwerp van begrotingsdecreet en uit de bijgevoegde administratieve begroting (PR 63.20, BA 31.06) blijkt dat voor 1996 een dotatie aan de VVM wordt voorzien voor “allerhande uitgaven in verband met de voorbereiding, de planning, de studie en de uitvoering van mobiliteitsconvenanten met inbegrip van de dekking van de extra exploitatie-tekorten geleden door de VVM”.

De beheersovereenkomst voor 1996 bevat echter geen artikel dat de modaliteiten (vaststelling en voorwaarden) regelt in verband met de toekenning van deze dotatie.

3. Berekening van de dotaties

De berekening van de dotaties die in het begrotingsontwerp zijn opgenomen stemmen niet volledig overeen met wat desbetreffend in de nieuwe beheersovereenkomst voor 1996 is gestipuleerd. Wat de kapitaalsubsidies op basisallocatie 61.01 betreft, wordt in de administratieve begroting een bedrag van 2.107,4 miljoen BEF (GVK) vermeld. Het minimumbedrag volgens artikel 11 van de beheersovereenkomst bedraagt 2.149,2 miljoen BEF (2.113,4 miljoen BEF (= initieel GVK voor 1995) x 102,4 % (indexering) x 99,31 % (desindexering)).

De oorzaak van het verschil is dat de formule voor de berekening van het bedrag in de administratieve begroting is toegepast op het aangepaste bedrag voor 1995 (na tweede bijblad 2.072,5 miljoen BEF) terwijl in de beheersovereenkomst nog werd uitgegaan van het initieel voorziene krediet voor 1995.

IV. Lijst van instellingen waarvan de begroting nog niet is voorgelegd

- Instellingen categorie A

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor Vlaanderen (OVAM)

- Instellingen categorie B en sui generis

Kind en Gezin (sui generis)

Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) (sui generis)

Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO) (sui generis)

Vlaamse Vervoermaatschappij (De Lijn) (sui generis)

Intercommunale Maatschappij voor de Linker Scheldeoever (IMALSO)
(B)

Maatschappij voor Brugse Zeevaartinrichtingen (MBZ) (B)

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) (B)

HOOFDSTUK 4 - ADMINISTRATIEVE BEGROTING

Algemene bemerking

Ondanks de richtlijnen tot opdeling telt het departement Onderwijs nog steeds 38 economisch-niet-verdeelde basisallocaties op een totaal van 294. Tevens bevatten 43 basisallocaties geen kredietvermelding.

OA 24, PR 80 (indirecte schuld), BA 31.06 (rentelast consortiumkrediet - 1.638,5 miljoen BEF NGK) en BA 51.06 (consortiumkrediet Gimvindus hoofdsom - 1.844 miljoen BEF NGK)

Volgens artikel 3 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 kan het Vlaams Gewest bij wege van schuldvernieuwing in de plaats treden van Gimvindus als schuldenaar van het consortiumkrediet. Dit artikel werd uitgevoerd door artikel 16 van de overeenkomst van 14 januari 1993 ter zake tussen het Vlaams Gewest en Gimvindus.

Deze schuldvernieuwing werd ten opzichte van de schuldeiser geregeld bij overeenkomst van 8 februari 1994. Bijgevolg is het consortiumkrediet (intrestlasten + hoofdsom) voorzien onder de basisallocaties 31.06 (rentelast consortiumkrediet) en 51.06 (consortiumkrediet Gimvindus - hoofdsom) van het programma 24.80 (indirecte schuld) een directe schuld in plaats van een indirecte en dient derhalve vermeld te worden onder programma 24.40 (rechtstreekse schuld).

OA 24, PR 90 (aflossing schuld - 20.955,5 miljoen BEF NGK)

Dit programma, aflossing schuld, ontbreekt in de administratieve begroting. De administratieve begroting dient dan ook aangepast te worden aan de algemene uitgavenbegroting.

OA 35, PR 40 (algemeen onderwijs en vorming), BA 61.03 (dotatie rentelast DIGO - 40,4 miljoen BEF NGK)

De financiering van de rentelast dient te geschieden met de aan de DIGO toegewezen dotaties en machtigingen voorzien in het begrotingsdecreet, gebaseerd op de middelen voorzien in artikel 18 van het decreet betreffende het onderwijs II van 31 juli 1990. Er is geen wettelijke basis om bijkomende kredieten in te schrijven in de begroting.

OA 41, PR 70 (maatschappelijk welzijn), BA 01.26 (5,1 miljoen BEF NGK)

Basisallocatie 01.26 in betrokken programma moet worden veranderd in 12.26.

OA 41, PR 70 (maatschappelijk welzijn), BA 43.02 (2.145,9 miljoen BEF NGK) en OA 53, PR 10 (lokale en regionale besturen), BA's 43.09 (2.282,9 miljoen BEF NGK) en 99.12 (4.428,8 miljoen BEF)

De vastleggingsmachtiging ten gunste van het Sociaal Impulsfonds (4.428,8 miljoen BEF) zou best vervangen worden door een gesplitst krediet op de basisallocaties waarop de verbintenissen van het fonds worden vereffend in toepassing van artikel 7 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Het verdient bovendien de voorkeur deze uitgaven op te nemen in één begrotingsprogramma.

OA 51, PR 10 (algemeen economisch beleid), BA 85.01 (675 miljoen BEF NGK)

In de overeenkomst van 21 december 1994 afgesloten tussen het Vlaams Gewest en Gimvindus worden een aantal bijkomende middelen aan Gimvindus overgemaakt. In dit kader voorziet artikel 12 van vermelde overeenkomst dat het Vlaams Gewest jaarlijks 675 miljoen BEF zal betalen over de periode 1995 tot en met 2008.

In de middelenbegroting wordt onder OA 51, PR 10, artikel 89.03, een dividend van de GIMV opgenomen van 550 miljoen BEF. De toewijzing van die middelen werd overeengekomen in artikel 4 van de beheersovereenkomst afgesloten tussen het Vlaams Gewest en de GIMV, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 16 mei 1995. Onder OA 51, PR 10, artikel 89.05 werd in de middelenbegroting een dividend van de Limburgse Reconversie maatschappij ad 125 miljoen BEF ingeschreven. De toewijzing van die middelen zal worden overeengekomen in een beheersovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de Limburgse Reconversie maatschappij.

Het is de bedoeling om via deze middelen de basisallocatie 85.01 (financiering van Gimvindus in uitvoering van de overeenkomst van 21 december 1994) van OA 51, PR 10, te stijven.

De vraag stelt zich of het hier gaat om toegewezen ontvangsten waarvoor een organieke regeling moet getroffen worden, en indien negatief op die vraag wordt geantwoord, moet men zich afvragen of er geen vastlegging moet genomen worden voor 14 x 675 miljoen BEF of 9.450 miljoen BEF.

OA 63, PR 10, PR 20, PR 30 (wegen, gemeenschappelijk vervoer, regionale luchthavens en vliegvelden), en OA 64, PR 10 (waterwegen en binnenvaart)

In een brief van 10 maart 1995 heeft het Rekenhof er de Vlaamse Minister van Openbare Werken op gewezen dat vooral zijn administraties van de wegen en de waterwegen in 1994 te kampen hadden met een structureel tekort aan ordonnanceringskredieten, waardoor enorme bedragen aan openstaande facturen niet tijdig konden worden

geordonnanceerd (zie ook wat in de “Voorafbeelding door het Rekenhof van de uitgaven van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1994” (Vlaamse Raad - Stuk 22 (BZ 1995) - Nr. 1 - 13 juni 1995 - blz. 60) is uiteengezet).

In zijn antwoord van 15 juni 1995 stelde voornoemde minister dat het structureel tekort aan gesplitste ordonnanceringskredieten is ontstaan omdat de laatste jaren stelselmatig de budgettaire behoeften, zoals berekend door zijn administraties, niet volledig werden ingewilligd bij de opmaak van de begroting.

Derhalve heeft het Rekenhof nagegaan in welke mate de kredietaanvragen van de “Adminstratie Wegen en Verkeer” (organisatieafdeling 63) en van de “Administratie Waterwegen en Zeewezen” (organisatieafdeling 64) in het begrotingsontwerp 1996 zijn weerhouden.

Het heeft in dit verband geconstateerd dat andermaal belangrijke verminderingen werden toegepast op de door voornoemde administraties aangevraagde gesplitste ordonnanceringskredieten en dat voor ruim 1,7 miljard BEF verminderingen, geen aanvaardbare of logische verantwoording voorhanden is. Bij het bepalen van voornoemd bedrag werd geen rekening gehouden met de transfers naar het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) en evenmin met de verminderingen waarvoor overeenstemmende aanpassingen van de vastleggingskredieten werden voorzien.

De belangrijkste verminderingen hebben betrekking op volgende basisallocaties :

programma 63.10	BA 14.08	- 453 miljoen BEF
(wegen)	BA 14.09	- 510,5 miljoen BEF
programma 63.20	BA 61.01	- 538,2 miljoen BEF
(gemeenschappelijk vervoer)	BA 81.28	- 111,2 miljoen BEF
programma 63.30	BA's 73.03 en	- 68 miljoen BEF
(regionale luchthavens en vliegvelden)	73.04	
programma 64.10	BA 14.06	- 23,6 miljoen BEF
(waterwegen en binnenvaart)		

Dit wijst op een belangrijke onderschatting van de ordonnanceringskredieten.

Het zou de bedoeling zijn een mogelijk tekort aan ordonnanceringskredieten in 1996 te vermijden door de bestaande betalingsachterstand nog in 1995 weg te werken met kredieten uit het provisioneel krediet (PR 69.90, BA 01.01). Na de goedkeuring van de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 1995 zal hiervoor echter maar een krediet van 1,3 miljard BEF beschikbaar zijn. Bovendien is het niet duidelijk in welke mate de administraties bij hun kredietaanvragen hebben rekening gehouden met betalingsachterstanden.

OA 99, PR.10 (interdepartementele bestaansmiddelen), BA 99.11 (administratief complex Brussel Noord - 700 miljoen BEF)

In de ontwerp-administratieve begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 is, evenals in de administratieve begroting 1995 een bedrag van 700 miljoen BEF (als machtiging) ingeschreven onder PR. 99.10 (interdepartementaal bestaansmiddelenprogramma) BA 99.11 voor het administratief complex Brussel Noord.

Op 16 december 1994 werd er reeds tussen de Vlaamse Gemeenschap en de NV Bati-promo een 'huurovereenkomst' afgesloten, genaamd 'North Star'-project met een financiële implicatie van 4,6 miljard BEF. Dit totale bedrag kon met de uitgetrokken kredieten niet voorafgaand worden vastgelegd. De vermelde 700 miljoen BEF, die ook in 1995 in de begroting werd ingeschreven, is gebaseerd op het geraamd verschil tussen de huur(koop)-prijs en de uitgespaarde huurgelden van de thans betrokken gebouwen. Van zodra de bouw zal zijn afgerond, wordt deze reserve geschrapt maar komt in de plaats de huurkoop-som.

Naast het hoger vermelde project zal nog dit jaar of in het begin van volgend jaar de realisatie van een project worden toegewezen houdende huisvesting van het departement Onderwijs alsook enkele andere deeladministraties, project gerealiseerd middels

een huurkoop-overeenkomst, waarvan het bedrag wordt geschat op minimaal 5 miljard BEF. Ook hiervoor zijn er in de begroting 1996 nog geen kredieten ingeschreven.

Door het aanvaarden van de actueel angewende methode van aanrekening van alternatieve financieringsvormen - in casu het buiten begroting houden door alleen de aanrekening van de annuïteiten als huurgelden - worden de basisbeginselen, vervat in artikel 5 en artikel 31, 2°, b, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, bewust genegeerd voor contracten waarvan de budgettaire terugslag verscheidene miljarden BEF bereikt.

HOOFDSTUK 5 - ALGEMENE TOELICHTING

1. Het is de regel dat alle begrotingsruiters moeten worden toegelicht. Het Rekenhof neemt akte van de bedoeling van de regering de lijsten vervat in de artikelen 10 (overgedragen kredieten) en 11 (uitgaven vorige jaren) van het corpus van de algemene uitgavenbegroting af te bouwen. In afwachting van deze afname dringt het Rekenhof evenwel aan op een verantwoording per in voornoemde lijst opgenomen basisallocatie.
2. Er is vastgesteld dat bij een aantal programma's de verantwoording ontbreekt. Meer in het bijzonder kan verwezen worden naar de programma's 24.20 (pensioenvoorzieningen), 24.40 (rechtstreekse schuld) en 35.10 (studietoelagen en financiering).
3. Het in hoofdstuk I van de algemene toelichting vermelde kasresultaat (netto te financieren saldo) als het saldo van de inkomsten en uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap is in feite het begrotingstekort. Een kasresultaat voor 1996 dekt ook thesaurie verrichtingen die geen betrekking hebben op de begroting 1996 (bijvoorbeeld kasverrichtingen die budgettair behoren tot het vorig begrotingsjaar), en kasverrichtingen van DAB's en begrotingsfondsen. Het begrotings- en kstekort dient volgens het hierna volgend schema te worden opgesteld.

ONDERSCHIED BEGROTINGS- EN KASTEKORT (NFS)**BEGROTINGSTEKORT****primaire uitgaven⁶**

+ interesten

= totale begrotingsuitgaven**- begrotingsontvangsten****= begrotingstekort/overschot****KASTEKORT (NFS)****primaire uitgaven⁷**

+ interesten

= totale begrotingsuitgaven**- begrotingsontvangsten****= begrotingstekort/overschot**

+ saldo thesaurie verrichtingen

= kastekort (nfs)+ aflossingen⁸**= bruto te financieren saldo**

4. Het zou aanbeveling verdienen in de toelichting bij programma 24.40 (rechtstreekse schuld) of in de lijst van de schulden als bijlage bij de middelenbegroting een tabel op te nemen met een nominatieve lijst van de leningen van de directe en de indirecte schuld. Per lening en mits bepaalde groeperingen worden best de bedragen van de in het begrotingsjaar 1996 te betalen interesten en aflossingen of terugbetalingen vermeld.

⁶ Inclusief aflossingen van indirecte schuld.

⁷ Inclusief aflossingen van indirecte schuld.

⁸ Herfinanciering van directe en indirecte schuld.

LIJST VAN MATERIELE OPMERKINGEN

I. Middelenbegroting

OA 24, PR 40, ART. 96.01 (pro memorie)

De opname van een titel III in de middelen maakt dit artikel overbodig.

OA 82, PR 20, ART 49.27

Artikel 49.27 van programma 82.20 (pro memorie) is niet opgenomen in de tabel van de middelenbegroting, hoewel de verantwoording ernaar verwijst.

II. Algemene uitgavenbegroting

Artikel 2

Er is geen overeenstemming tussen het totaal aan niet-gesplitste kredieten (code 02) met betrekking tot de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 127-129 van de Grondwet zoals vermeld in dit artikel (310.442,8 miljoen BEF) en het totaal van deze niet-gesplitste kredieten (code 02) zoals weergegeven in de tabel (310.442,6 miljoen BEF).

Artikel 3

Er is geen overeenstemming tussen het totaal aan niet-gesplitste kredieten (code 03) met betrekking tot de bevoegdheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet zoals vermeld in dit artikel (77.216,2 miljoen BEF) en het totaal van deze niet-

gesplitste kredieten (code 03) zoals weergegeven in de tabel (77.216,4 miljoen BEF).

Artikel 6

Er is geen overeenstemming tussen het totaal aan variabele kredieten (code 03) met betrekking tot de bevoegdheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet zoals vermeld in dit artikel (1.473,4 miljoen BEF) en het totaal van deze variabele kredieten (code 03) zoals weergegeven in de tabel (1.473,6 miljoen BEF).

Artikel 13

OA 12, PR 10, BA 33.03, Subsidies ter bevordering van de wisselwerking economie-cultuur, dient 33.02 in de plaats van 33.03 als codificatie te hebben.

OA 61, PR 30, het codenummer van de subsidies aan maatschappijen en verenigingen ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 16 december 1992 dient te worden gewijzigd in 33.03 i.p.v. 33.01.

OA 63, PR 20, BA 31.06, omvat een nieuwe subsidie aan de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) waarvoor in de administratieve begroting een niet-gesplitst krediet van 360 miljoen BEF is voorzien. In de administratieve begroting heeft men het over “extra exploitatietekorten” terwijl men het in onderhavig begrotingsartikel heeft over “extra-exploitatiekosten”, wat niet hetzelfde is.

Artikel 34

De bepaling in § 1 dient aangepast te worden als volgt :

“De schatkist wordt gemachtigd voorschotten toe te staan aan private promotoren wanneer ...”.

Artikel 58

De dienst met afzonderlijk beheer “Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg” werd per 1 januari 1995 afgeschaft (programmadecreet van 21 december 1994, artikel 55). Bijgevolg kunnen geen dotaties meer aan deze dienst worden verstrekt, en mag hij uit de lijst worden geschrapt.

III. Tabel

OA 61, PR 50

Er is geen overeenstemming tussen het totaal aan variabele kredieten zoals blijkt uit de tabel van de algemene uitgavenbegroting (25,6 miljoen BEF) en het totaal aan variabele kredieten zoals blijkt uit de administratieve begroting (25,4 miljoen BEF).

OA 63, PR 20

Er is geen overeenstemming tussen het totaal aan niet-gesplitste kredieten zoals blijkt uit de tabel bij de algemene uitgavenbegroting (10.065,8 miljoen BEF) en het totaal aan niet-gesplitste kredieten zoals blijkt uit de administratieve begroting (10.065,6 miljoen BEF).

IV. Diensten met afzonderlijk beheer en Instellingen van openbaar nut

Bijzondere Jeugdbijstand

In de begroting van de DAB Bijzondere Jeugdbijstand worden de gezamenlijke dotaties geraamd op 63,9 miljoen BEF waar in de administratieve begroting 63,8 miljoen BEF wordt ingeschreven, onder OA 41, PR 20, BA 41.01.

Schoonmaak

Aan de uitgavenzijde van de begroting van de DAB dient het reservefonds vermeld zoals bepaald in artikel 19, §§ 1 en 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 betreffende het financieel en materieel beheer van de dienst met afzonderlijk beheer Schoonmaak.

V. Administratieve begroting

OA 41, PR 10, BA 12.21

Het variabel krediet ten belope van 1,2 miljoen BEF dient op een afzonderlijke basisallocatie 12.90 ingeschreven te worden. Wat het overeenstemmende artikel 12.90 in de middelenbegroting betreft, wordt in de desbetreffende verantwoording foutief verwezen naar artikel 12.21.

OA 52, PR 10, BA 41.01

Het bedrag ingeschreven in de begroting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) bedraagt 731.200.000 BEF. Het bedrag ingeschreven in de administratieve begroting bedraagt 731.100.000 BEF.